Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2026-2027

37 020 VIII Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2027

B **BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 november 2026

Voor u ligt de mediabegrotingsbrief van dit jaar. In deze brief werk ik artikel 15 (media) van de Ontwerpbegroting 2027 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW) nader uit en vul ik dit artikel aan met bijvoorbeeld de meest recente raming van de Ster-inkomsten. Daarnaast informeer ik de Eerste Kamer over de actuele ontwikkelingen in het mediabeleid en de mediasector. Media informeren mensen, controleren en onderzoeken en zorgen voor maatschappelijke verbinding. Een sterke, publieke en private, mediasector is van essentieel belang voor een gezonde en goed functionerende democratische rechtstaat.

Opzet brief

De brief bestaat uit zes hoofdstukken. Hoofdstuk één behandelt de Mediabegroting. Hoofdstuk twee richt zich op de landelijke publieke omroep, met onder meer een terugblik op het afgelopen jaar en de stand van zaken van de hervorming van de publieke omroep. Hoofdstuk drie gaat over de regionale publieke omroepen. In hoofdstuk vier staan de lokale publieke omroepen centraal, inclusief de voortgang van de stelselherziening. Hoofdstuk vijf behandelt verschillende journalistieke onderwerpen, zoals de terugblik op de werkzaamheden van de journalistieke fondsen, mediawijsheid, de veiligheid van journalisten en het Caribisch deel van het Koninkrijk. Hoofdstuk zes sluit af met onderwerpen als publiek-private samenwerking, motie Oostenbrink en Speelfilmconvenant en toezegging kindermarketing.

1. Mediabegroting

1.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de jaarlijkse actualisatie van het beschikbare budget op de Mediabegroting (artikel 15 van de OCW-begroting) ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2027. Aanleiding is de nieuwe raming van de reclame-inkomsten die de Ster na het verschijnen van de Ontwerpbegroting afgeeft. De wijzigingen voor begrotingsjaar 2027 die hieruit voortvloeien, worden verwerkt bij Voorjaarsnota 2027. Daarnaast licht ik de verwachte stand van de Algemene Mediareserve (hierna: AMr) toe. Ook ga ik in op de budgetten voor de landelijke en de regionale publieke omroep in 2027.

Artikel 15 van de OCW-begroting gaat over de uitgaven, verplichtingen en ontvangsten op de Mediabegroting. De Mediabegroting wordt gevoed met OCW-middelen en de ontvangsten vanuit de Ster-reclames op de aanbodkanalen van de landelijke publieke omroep.[1]

[1] Het gaat hier om de afdracht van de Ster-inkomsten: de omzet van de Ster minus de kosten van de organisatie.

1.2 Ster-afdracht

De Ster doet conform artikel 2.105, eerste lid van de Mediawet 2008 jaarlijks vóór 15 september een opgave van de verwachte reclame-inkomsten in het lopende en in het volgende kalenderjaar. Op basis van deze raming wordt bij Voorjaarsnota 2027 de ontvangstenraming voor begrotingsjaar 2027 met € 24,1 miljoen verlaagd tot € 141,4 miljoen. Voor begrotingsjaar 2026 verwacht de Ster € 0,7 miljoen meer reclame-inkomsten dan geraamd. Bij Slotwet 2026 worden de ontvangsten aangepast aan de hand van de definitieve realisatie over het jaar 2026.

Ramingen van de verwachte reclame-inkomsten zijn gebaseerd op twee parameters, namelijk de verwachte omvang van de markt voor spotzendtijd en het verwachte aandeel van de Ster daarin. Dit laatste wordt onder andere bepaald door het zogenoemde kijktijdaandeel van de publieke omroep.

De daling van de raming van de verwachte reclame-inkomsten voor de landelijke publieke omroep bij de Ster tot € 141,4 miljoen is een gevolg van de krimp van de markt voor lineaire televisiereclame. Die markt krimpt vanwege het teruglopende aantal kijkers naar de lineaire kanalen. In plaats daarvan verplaatst de kijker zich naar de online- en on-demandplatformen. Op die platformen is de landelijke publieke omroep weliswaar ook aanwezig, maar is het de Ster niet toegestaan om bij het aanbod van de landelijke publieke omroep reclameboodschappen te exploiteren.

De verwachte daling naar € 141,4 miljoen past in de dalende trend van de afgelopen jaren. Met de nieuwe raming liggen de verwachte inkomsten voor het eerst onder de € 153,3 miljoen die jaarlijks nodig is voor de financiering van de landelijke publieke omroep. Om te voorkomen dat het budget voor de landelijke publieke omroep verder daalt, is een onttrekking uit de AMr nodig. De AMr kan hiervoor worden ingezet, maar dat kan niet structureel.

Ik maak me grote zorgen over deze ontwikkeling in relatie tot de financiering van de landelijke publieke omroep. Mede gelet op de komende stelselherziening zijn duidelijkheid en zekerheid over de financiën essentieel. Ook de Europese Verordening Mediavrijheid schrijft voor dat er sprake moet zijn van adequate, stabiele en voorspelbare financiering. Over dit punt zijn eerder zorgen geuit door het Commissariaat voor de Media.

Tegelijkertijd zie ik ook het belang van de private mediapartijen, die voor hun financiering afhankelijk zijn van dezelfde advertentiemarkt. Zij dragen ook bij aan een pluriform en kwalitatief hoogstaand Nederlands medialandschap. Ik wil hierover het gesprek met de Tweede Kamer voeren aan de hand van een concreet voorstel over de rol van reclame in de financiering van de landelijke publieke omroep. Dat voorstel wil ik u komend voorjaar sturen, voor de indiening van het wetsvoorstel dat hoort bij de stelselherziening. In dat wetsvoorstel is naar aanleiding van de motie Martens[2] een verdere beperking van de mogelijkheden voor het plaatsen van reclame op de publieke omroep opgenomen door het verbod op reclame bij online audio-aanbod.

1.3 Toelichting beschikbaar budget en uitgaven

Onderstaande tabel maakt de aansluiting inzichtelijk tussen het totaal beschikbare budget voor de Mediabegroting zoals gepresenteerd in de Ontwerpbegroting 2027 en het totaal beschikbare budget op de Mediabegroting voor 2027, aangepast met de geactualiseerde raming van de reclame-inkomsten. Voor het begrotingsjaar 2027 is hiermee een totaalbedrag van € 1.196,3 miljoen beschikbaar voor de bekostiging van het mediabeleid.

Bedragen x € 1.000	**2027**
Totaal beschikbaar budget conform Ontwerpbegroting 2027	**1.220.394**
- waarvan OCW-middelen	1.054.894
- waarvan Ster-inkomsten	165.500
Voorgenomen mutaties totaal beschikbaar budget	**-24.100**

[2] Kamerstukken II, 2025-26, 36 800 VIII, nr. 53

- Actualisatie raming Ster-inkomsten	-24.100
Totaal beschikbaar budget na actualisatie	**1.196.294**
- waarvan OCW-middelen	1.054.894
- waarvan Ster-inkomsten	141.400

De beschikbare middelen worden ingezet voor de financiering van de stelsels van de publieke omroepen, en voor organisaties als het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, het Commissariaat voor de Media en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Middelen uit de rijksmediabijdrage of de Ster-inkomsten die niet in enig jaar worden uitgegeven worden toegevoegd aan de Algemene Mediareserve. Omgekeerd worden middelen uit de AMr onttrokken indien de beschikbare Ster-inkomsten en rijksmediabijdrage in enig jaar niet toereikend zijn voor de benodigde financiering.

Wat betreft de voorgenomen uitgaven bevat deze brief één wijziging ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2027. Dit gaat over de overboeking van de dotatie/onttrekking AMr naar de bekostiging van de landelijke publieke omroep voor superevenementen (€ 23,6 miljoen). Omdat de kosten voor het aankopen van deze rechten onregelmatig en onvoorspelbaar zijn, is eerder afgesproken dat de NPO deze kosten apart in de begroting zichtbaar maakt. Deze begroting wordt elk jaar voor 15 september ingediend. Met deze overboeking zijn de kosten tot en met 2029 gedekt. Ik heb met de NPO afgesproken dat deze kosten vanaf 2030 worden gefinancierd vanuit de reguliere bekostiging van de NPO. De tabel hieronder laat zien wat de hierboven toegelichte mutaties betekenen voor de hoogte van de uitgaven en voor de benodigde onttrekking uit de AMr.

Bedraqen x € 1.000	Ontwerpbegroting 2027	Voorgenomen mutaties	Totaal beschikbaar budget na actualisatie
Totaal beschikbaar budget	1.220.394	-24.100	1.196.294
- waarvan de post dotatie(+)/onttrekking(-) Amr	11.850	-47.700	-35.850
- waarvan uitgavenbudget	1.208.544	23.600	1.232.144

1.4 De Algemene Mediareserve

De AMr is eerst en vooral een buffer om onverwachte tegenvallers in inkomsten en uitgaven op te vangen. Op grond van artikel 2.166, eerste lid, van de Mediawet 2008 kan de AMr worden gebruikt voor de opvang van dalende Ster-inkomsten, voor bijdragen in reorganisatiekosten als gevolg van overheidsbesluiten en voor de voorfinanciering van de rekening-courantverhouding die het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) aanhoudt voor betalingen aan de instellingen. Dat betekent dat de AMr kan worden ingezet voor uitgaven die voortvloeien uit de mediawettelijke taken en incidenteel van aard zijn.

De onderstaande tabel laat de verwachte ontwikkeling van de AMr in 2026 en 2027 zien. De AMr neemt naar verwachting af tot € 221,5 miljoen ultimo 2027. Dat komt door de compensatie van de lagere Ster-raming, de bijdrage voor de superevenementen en de voorgenomen betalingen van de voorschotten aan de NPO en de landelijke omroepen die voortvloeien uit de frictiekostenregeling voor de landelijke publieke omroep.

Bedragen x € 1.000	
Saldo liquide middelen AMr ultimo 2025	**257.264**
Dotatie/onttrekking AMr 2026 conform Ontwerpbegroting 2026	10.238
Voorgenomen mutaties AMr in 2026 via de Mediabegroting	700
- waarvan Actualisatie Ster-raming 2026	700
Directe uitgaven en inkomsten AMr	4.100

Saldo liquide middelen AMr ultimo 2026	**272.302**
Dotatie/onttrekking AMr 2027 conform Ontwerpbegroting 2027	11.850
Voorgenomen mutaties AMr in 2027 via de Mediabegroting	-47.700
- waarvan Actualisatie Ster-raming 2027	-24.100
- waarvan financiering superevenementen	-23.600
Directe uitgaven en inkomsten AMr (bevoorschotting frictiekosten)	-15.000
Saldo liquide middelen AMr ultimo 2027	**221.452**

1.5 Budget landelijke publieke omroep

Minimumbudget
Vanwege het belang van stabiele en voorspelbare financiering wordt, op grond van artikel 2.148a, eerste lid, van de Mediawet 2008, voor het begin van elke erkenningsperiode een minimumbudget voor de landelijke publieke omroep vastgesteld. Er is in de Mediawet geen minimum of maximum omvang van de AMr vastgelegd. De AMr is vooral een buffer voor incidentele tegenvallers en incidentele uitgaven. Om die functie te kunnen waarmaken hanteren we een signaleringsgrens van minimaal € 100 miljoen. Het budget dat de landelijke publieke omroep in die periode ontvangt, mag niet lager zijn dan dit minimum. Bij gewijzigde omstandigheden kan het minimumbudget worden aangepast, met inachtneming van een redelijke termijn. Vanwege de voorgenomen bezuiniging op de rijksmediabijdrage per 2027 is het minimumbudget verlaagd. In de brief over de financiering van de landelijke publieke omroep en de rol van reclame[3] is het minimumbudget voor 2027 vastgesteld op € 844,7 miljoen.

Budget 2027 landelijke publieke omroep
Onderstaande tabel laat het totale budget zien dat aan de landelijke publieke omroep wordt verstrekt in 2027. Conform de Mediawet 2008 moet het budget vóór 1 december voorafgaand aan het bekostigingsjaar worden vastgesteld. Het budget voor 2027 bedraagt € 939,9 miljoen. Dat is inclusief het budget voor de Stichting Omroep Muziek (SOM) en het Coproductiefonds Binnenlandse Omroep (CoBO), en inclusief de bijdrage van € 23,6 miljoen voor de meerkosten van de aankoop van rechten voor superevenementen. Het aandeel reclame-inkomsten als onderdeel van de financiering van de landelijke publieke omroep bedraagt € 153,3 miljoen. Zoals hierboven toegelicht zal dit in 2027 vanwege de lagere verwachte reclame-inkomsten deels vanuit de AMr moeten worden aangevuld. De rest van het bedrag bestaat uit rijksmediabijdrage. Dat deel wordt in het lopende jaar nog wettelijk verplicht geïndexeerd met de consumentenprijsindex (CPI).

Bedragen x € 1.000	**2027**
Totaal beschikbaar budget	**939.065**
- waarvan Landelijke publieke omroep inclusief CoBO	*893.439*
- waarvan aandeel rijksmediabijdrage	*740.159*
- waarvan aandeel reclame-inkomsten	*153.280*
- waarvan financiering superevenementen	*23.600*
- waarvan Stichting Omroep Muziek (SOM)	*22.026*

Advies Commissariaat voor de Media over de NPO-begroting 2027
Het Commissariaat heeft conform artikel 2.148, eerste lid, van de Mediawet 2008 zijn opmerkingen bij de NPO-begroting 2027 aan mij gestuurd. Het volledige begrotingsadvies is als bijlage bij deze brief gevoegd. Het Commissariaat heeft daarbij gekozen voor een compacter advies, waarbij toetsing grotendeels beperkt is tot de wettelijke eisen die aan de begroting worden gesteld, en waarbij wordt gereflecteerd op de adviezen van vorig jaar. Het Commissariaat concludeert dat de begroting voldoet aan de eisen die de wet daaraan stelt. Een van die eisen is dat de begroting de middelen moet bevatten die nodig zijn voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht.

Het Commissariaat merkt daarbij op dat de NPO invulling geeft aan die eis door uit te gaan van de middelen die er beschikbaar zijn. In de reflectie op de eerdere adviezen geeft het Commissariaat

[3] Kamerstukken II, 2025-26, 32827, nr. 374

onder andere aan nog ruimte te zien voor het scherper formuleren van doelstellingen en ambities, inclusief de daarvoor benodigde middelen.

Daarnaast geeft het Commissariaat zijn visie op de begrotings- en verantwoordingscyclus, mede in het licht van de aangekondigde hervorming van het bestel. Belangrijke elementen daarin zijn transparantie, de onderbouwing van benodigde middelen en de verantwoording over bereikte resultaten.

In het wetsvoorstel voor de hervorming van de landelijke publieke omroep doe ik voorstellen om de begrotings- en verantwoordingscyclus juist op die punten te verbeteren. Bij de uitwerking daarvan ga ik graag in gesprek met het Commissariaat, de NPO en de omroepen, mede op basis van hun reacties op de internetconsultatie.

1.6 Budget regionale publieke omroepen

De regionale publieke omroep wordt bekostigd uit de Mediabegroting, op basis van de Mediawet 2008 (artikel 2.170, tweede lid) en het Mediabesluit 2008 (artikel 4a). Ook dit budget wordt jaarlijks vóór 1 december vastgesteld. In 2027 is voor de Stichting Regionale Publieke Omroepen (hierna: RPO) en de dertien regionale publieke omroepen een bedrag van € 201 miljoen beschikbaar. De onderstaande tabel laat zien hoe dat bedrag is opgebouwd en hoe het wordt verdeeld. De verdeling tussen de omroepen onderling volgt artikel 4a van het Mediabesluit 2008.

Advies Commissariaat voor de Media over de RPO-begroting 2027
Het Commissariaat heeft op basis van artikel 2.169b, tweede lid van de Mediawet 2008, zijn advies bij de RPO-begroting aan mij gestuurd. Volgens het Commissariaat bevatten de begrotingsadviezen de afgelopen jaren veel herhaling. Het twijfelt daarom aan de meerwaarde ervan. Het Commissariaat kiest dit jaar voor een compacter advies, bestaande uit een toets aan de wettelijke eisen voor de budgetaanvraag en een reflectie op de vragen bij het advies 2026.

Uit het advies blijkt dat de begroting 2027 voldoet aan de wettelijke eisen die daaraan gesteld zijn. Ook constateert het Commissariaat dat de aandachtspunten uit het advies 2026 zijn opgevolgd. De brief en volledige beoordeling van de begroting zijn als bijlage bij deze brief gevoegd.

Bedragen x € 1.000	**2027**
Totaal beschikbaar budget	**200.983**
- waarvan voor St. RPO, inclusief WaU-middelen[4]	*8.254*
- waarvan voor regionale publieke omroepen	*192.729*

2. Landelijke publieke omroep

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk ga ik in op verschillende inhoudelijke onderwerpen met betrekking tot de landelijke publieke omroep. Eerst bespreek ik de Terugblik 2025 en de naleving van de prestatieovereenkomst 2022-2026. Vervolgens ga ik in op het verlengen van de huidige prestatieovereenkomst tot en met 2028. Daarna geef ik een overzicht van de planning van het wetsvoorstel hervorming van de landelijke publieke omroep. Vervolgens komen de toegankelijkheid van het aanbod en de beëindiging van een aantal aanbodkanalen aan bod. Tot slot behandel ik een aantal financiële onderwerpen: de motie Van der Plas over overhead en de stand van zaken van de bezuinigingen en de bijbehorende frictiekostenregeling.

2.2 Terugblik NPO

In de Terugblik rapporteert de landelijke publieke omroep jaarlijks over de ambities uit het concessiebeleidsplan 2022-2026, de doelstellingen uit de begroting en de afspraken in de

[4] Middelen afkomstig uit het rijksbrede programma 'Werk aan Uitvoering' (WaU), gericht op het verbeteren van de publieke dienstverlening.

prestatieovereenkomst 2022-2026. Hiermee geeft de landelijke publieke omroep inzicht in de behaalde resultaten en de wijze waarop invulling is gegeven aan de publieke mediaopdracht.

De prestaties van de landelijke publieke omroep in 2025 waren goed. Uit de Terugblik blijkt dat de NPO alle tweeëndertig prestatieafspraken heeft gerealiseerd.[5] Ook laat de Terugblik zien dat het bereik van het video-on-demandplatform NPO Start is toegenomen ten opzichte van 2024. Het publiek waardeert het aanbod van de landelijke publieke omroep met hoge cijfers. De publieke waarde van televisieprogramma's wordt gemiddeld beoordeeld met een 8,0 en de kwaliteit met een 8,6. Voor de gehele Terugblik en de rapportage over de realisatie van de prestatieafspraken verwijs ik u naar de bijlage bij deze brief.

2.3 Verlengen van de prestatieovereenkomst

In 2025 is de huidige erkennings- en concessieperiode met twee jaar verlengd. Deze lopen eind 2028 af. Daarom hebben OCW en de NPO afgesproken ook de prestatieovereenkomst 2022-2026 met twee jaar te verlengen. Daarbij zijn enkele afspraken aangepast vanwege de bezuinigingen vanaf 2027. De verlengde en gewijzigde prestatieovereenkomst is gepubliceerd op de website van de NPO en op open.overheid.nl en is als bijlage toegevoegd aan deze brief.[6]

2.4 Stand van zaken hervorming publieke omroep

Conform de gedane toezegging in het commissiedebat media van 24 september informeer ik de Tweede Kamer over de planning van het wetsvoorstel de landelijke publieke omroep te hervormen. Ik zet alles op alles om de planning van de start van het nieuwe bestel per 1 januari 2029 te halen. Lettende op het hoge aantal reacties (ruim 600) dat uit de internetconsultatie is gekomen, heb ik meer tijd nodig om de reacties op een zorgvuldige manier in het wetsvoorstel te verwerken dan eerder voorzien en lukt het niet het wetsvoorstel voor het einde van het jaar in te dienen bij de Raad van State. Ik zet me ervoor in het wetsvoorstel zo snel mogelijk in het nieuwe jaar in te dienen bij achtereenvolgens de Algemene Rekenkamer en de Raad van State. Uiteraard zal ik de urgentie die ook de Tweede Kamer benadrukt bij deze colleges onder de aandacht brengen.

Voor de doorlooptijd van de rest van de planning ben ik ook afhankelijk van de doorlooptijden en advisering van deze colleges en de parlementaire behandeling, waar ook voldoende tijd voor moet zijn. Ik streef er daarbij naar het wetstraject zo vroeg mogelijk in 2028 af te ronden zodat er voldoende tijd overblijft voor omroepen en NPO om het wetsvoorstel te implementeren en zich voor te bereiden op de start van een nieuwe concessieperiode.

2.5 Toegankelijkheid NPO/monitoring VN-verdrag

Het kabinet werkt aan de uitvoering van het VN-verdrag Handicap via een nationale strategie met een werkagenda. Daarin heeft OCW aangekondigd te onderzoeken of de regels voor audiodescriptie moeten worden aangescherpt.[7] Dit heeft geleid tot een maatregel in het wetsvoorstel voor de hervorming van de landelijke publieke omroep. Het voorstel gaat over audiodescriptie en tolken Nederlandse Gebarentaal (NGT). Het wetsvoorstel regelt dat in lagere regelgeving vastgelegd kan worden hoeveel aanbod van de landelijke publieke omroep moet zijn voorzien van audiodescriptie of NGT. Dit kan in de vorm van percentages of concrete doelstellingen. Op deze manier wordt voorgesteld deze toegankelijkheidseisen wettelijk te borgen.

De huidige afspraken over audiodescriptie en NGT zijn tot en met 2028 opgenomen in de (verlengde) prestatieovereenkomst tussen OCW en de NPO.

De Tweede Kamer wordt in een aparte brief geïnformeerd over de voortgang van de maatregelen uit de werkagenda VN-verdrag Handicap en de monitoring daarvan.

2.6 Status beëindiging aanbodkanalen

[5] *NPO Terugblik 2025.*
[6] *Addendum prestatieovereenkomst Minister van OCW – NPO*, open.overheid.nl
[7] Kamerstukken II, 2024-25, 24170, nr. 362.

Als de NPO een nieuw online, televisie- of radiokanaal wil beginnen, beslist de minister van OCW daarover.[8] Dit geldt ook voor significante wijzigingen van een aanbodkanaal of bij de beëindiging daarvan.

In de begroting van 2026 heeft de NPO een aanvraag ingediend voor de beëindiging van vijf aanbodkanalen. De NPO vroeg goedkeuring aan mij voor de beëindiging van NPO Campus Radio, NPO Soul & Jazz per 1 januari 2026 en per 31 december 2026 voor de kanalen NPO 2 extra, BVN en BVN Online. Op 30 april 2026 is het definitieve besluit op de aanvraag van de NPO voor de beëindiging van de aanbodkanalen gepubliceerd in de Staatscourant.[9]

De radiokanalen NPO Campus Radio en NPO Soul & Jazz zijn per 1 september 2026 gestopt. NPO 2 extra, BVN en BVN Online stoppen per 31 december 2026.

2.7 Motie Van der Plas over overheadkosten

Op 4 februari 2026 heeft de Tweede Kamer een motie van het lid Van der Plas over de verantwoording van overheadkosten aangenomen.[10] Daarnaast heeft het lid Keijzer Kamervragen gesteld over de (top)salarissen van bestuur, directie en management bij de publieke omroep. [11] Zij vroeg daarin ook naar de verhouding tussen die uitgaven en het programmabudget. Zoals toegezegd, informeer ik de Tweede Kamer in deze mediabegrotingsbrief over de uitvoering van de motie en van de toezeggingen uit mijn antwoorden op deze Kamervragen.

De motie vraagt de regering een duidelijke overheadnorm voor de publieke omroep in te stellen en deze norm en mogelijke alternatieven met de Kamer te delen. In de genoemde Kamervragen vroeg het lid Keijzer hoe die benchmark vervolgens wordt toegepast en hoe die zorgt voor transparantie tussen omroepen. Ook vroeg zij om een vijfjarenoverzicht van de organisatiekosten tegenover de kosten voor media-aanbod. Hieronder licht ik toe hoe ik de motie en de daarover gestelde Kamervragen uitvoer. Beleidsregels en wet- en regelgeving spreken niet over overheadkosten, maar over organisatiekosten. Daarom gebruik ik de term organisatiekosten.

- Ik geef uitvoering aan de oproep tot een norm voor overhead door een benchmark voor de organisatiekosten in te voeren van 12 tot 16 procent van de totale lasten. Dat percentage is gebaseerd op een vergelijking met andere overheidssectoren en eerder onderzoek van BCG uit 2011 en 2018.[12] [13]
- Aan de benchmark koppel ik het pas-toe-of-leg-uitprincipe. De NPO en omroepen gaan vanaf de eerstvolgende jaarverantwoording over 2026 jaarlijks rapporteren over de organisatiekosten en de benchmark. Een overschrijding van de benchmark moet duidelijk en transparant worden toegelicht. Ook moet blijken welke mitigerende maatregelen er getroffen zijn om de overschrijding terug te dringen en wordt over de opvolging gerapporteerd.
- Ik kies bewust voor een benchmark en geen harde bovengrens. De publieke omroep kent bestedingsvrijheid en geen geoormerkte middelen. Een harde bovengrens is daarnaast moeilijk te bepalen. Er is geen vaste norm voor organisatiekosten die voor alle sectoren geldt, en er moet ruimte zijn voor verschillen in inrichting van organisaties.
- Ik sluit voor de definitie van organisatiekosten aan bij de bestaande definitie uit de regeling financiële verantwoording landelijke publieke media-instellingen, NPO en Ster (hierna: het handboek). Alle betrokken partijen passen die definitie al toe. Organisatiekosten zijn alle kosten van de publieke media-instellingen die niet rechtstreeks samenhangen met het produceren van de media-aanbod, maar met daaraan ondersteunende activiteiten. In het handboek zijn deze kosten verder onderverdeeld in generieke - en media specifieke organisatiekosten. De kosten voor bestuur, directie en management, waar de motie en de Kamervragen over gaan, vallen onder de categorie generieke overhead. Door het gebruik

[8] Artikel 2.20, tweede lid, onder b en c en artikel 2.21, tweede, derde en achtste lid van de Mediawet 2008.
[9] *Stcrt. 2026, 15867*
[10] *Kamerstukken II*, 2025–26, 36800 VIII-63.
[11] Kamerstuknummer 2368, 2025-26, ah-tk-20252026-2368.
[12] Efficiëntieonderzoek Publieke Omroep, The Boston Consulting Group (BCG), 23 juni 2011.
[13] Eindrapportage onderzoek organisatiekosten NPO, The Boston Consulting Group (BCG), 28 juni 2018.

van de bestaande en definities zijn de verantwoordingen over de organisatiekosten van omroepen en NPO eenduidig en onderling vergelijkbaar.
- Bijgevoegd vindt u een meerjarenoverzicht 2021-2025 van de gerealiseerde organisatiekosten van zowel de omroepen als de NPO afgezet tegen de totale lasten.

De motie vraagt daarnaast ook om bij de bezuinigingen minstens hetzelfde percentage te bezuinigen op een specifiek deel van de overheadkosten, namelijk de kosten voor bestuur, directie en toezicht, als op het mediabudget. Hoewel ik het uitganspunt deel dat beschikbare middelen zoveel als mogelijk ten gunste moeten komen van de programmering kies ik niet voor die directe koppeling. Ik vind dat niet passen bij de bestedingsvrijheid die de publieke omroep heeft bij de inzet van de beschikbare middelen. Uitgangspunt daarbij is dat de publieke omroep onafhankelijk keuzes moet kunnen maken over de uitgaven, binnen de kaders en randvoorwaarden die de wet- en regelgeving daaraan al stellen. Onderdeel daarvan is de Wet Normering Topinkomens waarmee de beloningen van bestuurders en toezichthouders al genormeerd zijn. Los daarvan is zo'n directe koppeling ook praktisch problematisch. Er zal bijvoorbeeld altijd een bepaalde omvang en niveau van bestuur, directie en toezicht noodzakelijk blijven.

Ik merk hierbij tot slot op dat bij de invulling van de bezuinigingen op de rijksmediabijdrage die per 2027 ingaat er door de NPO en de omroepen evenredig wordt bespaard op de budgetten voor organisatiekosten.

2.8 Stand van zaken bezuinigingen en frictiekostenregeling

Per 2027 wordt in totaal € 111,7 miljoen bezuinigd op de rijksmediabijdrage aan de landelijke publieke omroep. In de NPO-begroting 2027 staat hoe die bezuiniging wordt ingevuld. In 2026 is al bespaard en zijn gereserveerde middelen ingezet. Zo is een buffer ontstaan waarmee de besparingen waar nodig gefaseerd kunnen worden doorgevoerd. Het uitgangspunt is daarbij steeds om het mediabudget, en daarmee de programmering, zoveel mogelijk te ontzien. Op de NPO-organisatie wordt € 17,1 miljoen bespaard en op de organisatiekosten van de omroepen € 15,6 miljoen. De € 45 miljoen uit het coalitieakkoord gaat volledig naar het verkleinen van de besparing op het mediabudget. Toch is bij een bezuiniging van deze omvang een korting op de programmering onvermijdelijk. Op het mediabudget wordt in totaal € 74 miljoen bespaard. Daarnaast stijgen de eigen inkomsten met € 5 miljoen.

In de mediabegrotingsbrief 2026 is een voornemen tot een frictiekostenregeling aangekondigd. Die vergoedt een deel van de reorganisatiekosten die onvermijdelijk zijn bij de besparingen van de landelijke publieke omroep. Medio 2026 is de frictiekostenregeling 2025-2028 gepubliceerd. Hiervoor is maximaal € 50 miljoen uit de AMr beschikbaar. De landelijke publieke media-instellingen en de NPO kunnen vóór 1 september 2026 en vóór 1 september 2027 een voorschot aanvragen. De definitieve aanvragen over 2025-2028 moeten vóór 1 mei 2029 binnen zijn. Daarna volgt de afrekening.

Op 1 september 2026 waren er zeven voorschotaanvragen ontvangen, samen goed voor € 15,0 miljoen. Het Commissariaat adviseert vóór 1 december 2026 over deze aanvragen. Ik betrek dat advies bij mijn besluit over de betaling van de voorschotaanvragen.

3. Regionale publieke omroepen

3.1 Inleiding

De regionale publieke omroepen bieden inwoners nieuws, informatie, cultuur en verhalen uit de regio. Zij dragen bij aan een pluriform medialandschap en aan de verbondenheid van inwoners met hun regio. Ook zijn zij officiële calamiteiten- en rampenzenders. De RPO is op basis van de Mediawet 2008 het samenwerkings- en coördinatieorgaan van de regionale publieke omroepen. Op 31 mei 2026 bestond de RPO tien jaar.

3.2 Jaarlijkse rapportage naleving prestatieovereenkomst 2019-2025

Voor de concessieperiode 2019-2025 hebben de minister van OCW en de RPO op basis van de Mediawet 2008 een prestatieovereenkomst gesloten. Daarin staan doelen voor het media-aanbod en het publieksbereik van de regionale publieke omroepen, en maatregelen als die doelen niet worden gehaald. De inhoud van het media-aanbod valt nadrukkelijk buiten de overeenkomst. De RPO heeft aan alle veertien prestatieafspraken voldaan en conform afspraak gerapporteerd over de naleving van de prestatieovereenkomst. De rapportage is onderdeel van het RPO-jaarverslag voor 2025.

3.3 Concessiebeleidsplan en prestatieovereenkomst RPO 2026-2030

De RPO en de dertien regionale publieke omroepen werken momenteel aan de opgaven en acties van het eerste jaar van de concessieperiode 2026-2030. Het concessiebeleidsplan 'Alles wat ons verbindt' en de uitvoeringsagenda liggen hieraan ten grondslag. Deze plannen beschrijven de gezamenlijke strategie van de regionale publieke omroepen en de RPO voor de komende vijf jaar. De RPO is voortvarend aan de slag gegaan. Zij zet in op sterkere regionale journalistiek, een groter bereik onder verschillende publieksgroepen en de verdere ontwikkeling van het digitale media-aanbod.

Ook werken de regionale publieke omroepen steeds meer samen met de lokale en landelijke publieke omroepen. Het project Bureaus Lokaal, waarin lokale en regionale omroepen redactioneel samenwerken, is dit jaar voortgezet. Daarnaast is er de nieuwsdesk Bureau Regio, een samenwerking tussen de regionale omroepen en de NOS. Via Bureau Regio wordt er content (audio, video en online) en onderwerpen uitgewisseld. Zo wordt het regionale nieuws verspreid in de programma's van de NOS en wordt landelijk nieuws met een regionale relevantie gebruikt door de regionale omroepen. Dagelijks (maandag t/m vrijdag) verzorgt Bureau Regio in de middag een blok met regionale berichten in het NOS Journaal en het NOS Journaal Regio. Volgend jaar worden de dagelijkse uitzendingen verbeterd met nieuwe formats en meer samenwerking.

De prestatieovereenkomst tussen OCW en de RPO voor 2026-2030 is bijna klaar. Ik verwacht dat de RPO en ik die dit jaar nog kunnen ondertekenen. Naast nieuwe prestatieafspraken moet de overeenkomst de professionalisering en ontwikkeling van het regionale publieke omroepbestel bevorderen en zichtbaar maken. Ik blijf met de RPO in gesprek over de uitvoering van het concessiebeleidsplan en de prestatieafspraken.

4. Lokale publieke omroepen

4.1 Inleiding

Lokale publieke omroepen hebben een onmisbare informerende, controlerende en verbindende functie in onze lokale gemeenschappen. Het kabinet blijft daarom inzetten op de versterking van lokale publieke omroepen. Dit is een belangrijk onderdeel van het integrale mediabeleid waar dit kabinet voor staat.[14]

4.2 Stand van zaken stelselherziening lokale omroepen

De Tweede Kamer stemde op 2 juli 2026 in met de wet ter versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau (hierna: de wet lokale publieke omroepen). De Eerste Kamer volgde op 27 oktober 2026. Op 31 oktober 2026 is de wet in werking getreden.[15] Ook de bijbehorende aanscherpingen in het Mediabesluit 2008 en de Mediaregeling 2008 zijn op 31 oktober 2026 in werking getreden.[16] Dit is een mooie mijlpaal na jarenlange inzet van lokale publieke omroepen en gemeenten. Ik dank alle betrokken partijen voor hun inzet, en de Tweede Kamer voor de voortvarende behandeling. Dit alles was essentieel om tot deze wet te komen.

Met de wet als fundament werk ik samen met de sector aan de overgang naar het nieuwe stelsel. Dat gaat op 1 januari 2028 van start. Op 2 november jl. is daartoe de Stichting Nederlandse Lokale

[14] Kamerstukken II, 2025/26, 36800-VIII, nr. 148.
[15] Stb. 2026, 354.
[16] Stb. 2026, 355; Stcrt. 2026, 37448.

Publieke Omroepen (hierna: NLPO) als wettelijk samenwerkings- en coördinatieorgaan aangewezen.[17] Op 9 november jl. heeft de NLPO het eerste vijfjaarlijkse concessiebeleidsplan aan mij aangeboden, voor de periode 2028-2032.[18] En op 13 november is bij koninklijk besluit de concessie aan de NLPO verleend voor het uitvoeren van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau.[19] Ik zie uit naar de belangrijke bijdrage die de NLPO de komende jaren in haar nieuwe rol als wettelijk samenwerkings- en coördinatieorgaan gaat leveren.

Het Commissariaat start op 15 november met de zogeheten aanwijzingsprocedure. Via deze procedure wordt er door het Commissariaat in elk van de tachtig lokale verzorgingsgebieden maximaal één lokale publieke omroep aangewezen. Tussen 15 november en 31 december 2026 kunnen partijen hiertoe een aanvraag indienen bij het Commissariaat. Het Commissariaat heeft een beleidsregel opgesteld waarin deze procedure nader wordt uitgewerkt.[20] Het Commissariaat zal alle aanwijzingsbesluiten vóór 15 november 2027 nemen, zodat de lokale publieke omroepen op 1 januari 2028 kunnen starten.

Met het oog op de aanwijzingsprocedure heb ik op 13 november het budget voor de lokale publieke omroepen bekendgemaakt. Vanaf 1 januari 2028 is dat in totaal € 31,9 miljoen. Ook heb ik op die datum bekendgemaakt welk deel daarvan naar elk verzorgingsgebied gaat.[21] Het doet mij deugd dat meerdere gemeenten, zoals Maastricht, Schiedam, Vlaardingen, Westland en Den Helder, al hebben aangekondigd in het nieuwe stelsel een aanvullende bijdrage te leveren.[22]

Ook in 2027 ondersteun ik lokale publieke omroepen bij de voorbereiding op het nieuwe stelsel. Een van de belangrijkste instrumenten blijft de Regeling Professionalisering Lokale Omroepen van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Dankzij deze regeling werken lokale omroepen in vrijwel het hele land aan hun professionalisering. De regeling loopt in 2027 voor het laatst, omdat het nieuwe stelsel op 1 januari 2028 start.

Ook de NLPO houdt tot de start van het nieuwe stelsel middelen voor een aanvullend ondersteunings- en begeleidingsprogramma voor lokale omroepen. Ook voor de VNG zijn er middelen beschikbaar voor het organiseren van informatiebijeenkomsten in het hele land, gericht op gemeenteraadsleden, wethouders en de ambtenaren werkzaam bij gemeenten.

Stand van zaken openstaande moties lokale publieke omroepen
Tijdens de behandeling van de wet lokale publieke omroepen in de Tweede Kamer en Eerste Kamer is een aantal moties aangenomen. Ik geef hieronder een stand van zaken van de nog openstaande moties.

De motie Ceder-Krul over bevorderen programmatische differentiatie
De motie van de leden Ceder en Krul verzoekt de regering te bevorderen dat lokale publieke omroepen binnen hun verzorgingsgebied maximale ruimte hebben voor programmatische differentiatie, via radio, televisie en internet.[23] Dat moet gebeuren in overleg met de NLPO en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (hierna: RDI). Zo wordt recht gedaan aan de verscheidenheid van gemeenten en gemeenschappen binnen een verzorgingsgebied.

De lokale publieke omroepen hebben ook in het nieuwe stelsel de mogelijkheid om via FM en DAB+ programmatisch te differentiëren, zoals toegelicht in paragraaf 4.1 van de memorie van toelichting bij de wet.[24] Distributie van media-aanbod via internet biedt die mogelijkheid ook. Voor doorgifte van eventuele extra televisiezenders naast het hoofdkanaal binnen een lokaal verzorgingsgebied kan de lokale publieke omroep het gesprek aangaan met pakketaanbieders. Een lokale publieke omroep kan zijn aanbod zo ook in het nieuwe stelsel blijven toespitsen op afzonderlijke gemeenten

[17] Stcrt. 2026, 38485.
[18] Te raadplegen via: https://www.nlpo.nl/nieuws/nlpo-publiceert-concessiebeleidsplan-2028-2032/
[19] Stcrt. 2026, 40150.
[20] Beleidsregel aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instellingen 2026, Commissariaat voor de Media, geraadpleegd via: https://www.cvdm.nl/sector/publieke-omroepen/lokale-omroep/streekomroepvorming/
[21] Stcrt. 2026, 39959.
[22] Zie bijvoorbeeld raadsvoorstel 72-2026 - Financiering streekomroep Maastricht-Heuvelland, geraadpleegd via het raadsinformatiesysteem: https://www.gemeenteraadmaastricht.nl/raadsinformatie
[23] Kamerstukken II, 2025/26, 36917, nr. 28.
[24] Kamerstukken II 2025/26, 36917, nr. 3.

of doelgroepen. Zodra duidelijk is welke partijen per 1 januari 2028 worden aangewezen, zorg ik in overleg met de NLPO en de RDI dat de benodigde vergunningen voor FM en DAB+ worden verleend. Ik ben voornemens de Tweede Kamer hierover te informeren in de volgende mediabegrotingsbrief, eind 2027.

De motie Ceder c.s. over duidelijkheid toezicht Commissariaat
De motie van het lid Ceder c.s. verzoekt de regering samen met het Commissariaat duidelijkheid te geven over twee punten: de toezichthoudende taak van het Commissariaat, en de functie van het advies dat de wet voorschrijft bij het sluiten van de prestatieovereenkomst met de NLPO.[25]

Ik ben het met de leden eens dat er helderheid moet zijn over het toezicht op de NLPO en de lokale publieke omroepen. Daarom stel ik begin 2027, samen met in ieder geval het Commissariaat en de NLPO, een document op over de sturings- en toezichtrelaties tussen de minister van OCW, het Commissariaat en de NLPO. Ook ga ik met het Commissariaat in gesprek over meer helderheid in het toezicht op de lokale publieke omroepen. Daarbij houd ik rekening met de positie van het Commissariaat als zelfstandig bestuursorgaan. Daarnaast houd ik rekening met de inhoudelijke autonomie van de lokale publieke omroepen bij het maken van hun media-aanbod. Ik ben voornemens de Tweede Kamer hier vóór de zomer van 2027 nader over te informeren.

De motie Ceder of lokale worteling en inzet vrijwilligers evalueren
De motie Ceder verzoekt de regering bij de evaluatie van de wet ook aandacht te besteden aan de worteling in de gemeenschap, ruimte voor lokale redacties, behoud van bestaande netwerken en de betrokkenheid van vrijwilligers.[26] Ik zal deze onderwerpen conform de motie betrekken bij de evaluatie van de wet lokale publieke omroepen, binnen zeven jaar na inwerkingtreding.

De motie Mohandis-Oualhadj over monitoren publieke bekostiging
De motie van de leden Mohandis en Oualhadj over de bekostiging van lokale publieke omroepen verzoekt de regering per verzorgingsgebied te monitoren hoe de totale publieke bekostiging zich vanaf 2028 ontwikkelt ten opzichte van nu. Daarbij moeten in ieder geval de rijksbijdrage, de vooraf bekendgemaakte gemeentelijke bijdragen voor de eerste concessieperiode en het wegvallen van tijdelijke stimuleringsmiddelen worden meegenomen.[27]

Ook verzoekt deze motie de regering de Kamer te informeren zodra financiële achteruitgang dreigt in plaats van versterking van de journalistieke capaciteit. Ik informeer de Tweede Kamer hierover voor het eerst in de volgende mediabegrotingsbrief, eind 2027. De aanwijzingsprocedure is dan naar verwachting zo goed als afgerond. Er is dan ook een eerste beeld van de bekostiging van de lokale omroepen vanaf 1 januari 2028.

De motie Mohandis over bezoldigingsmaxima lokale omroepen
De motie van het lid Mohandis verzoekt de regering de bezoldigingsmaxima voor bestuurders en leden van de raad van toezicht van streekomroepen substantieel lager vast te stellen dan de norm uit de Wet normering topinkomens (WNT).[28] De wet lokale publieke omroepen streeft naar een bestuurlijk-juridische inrichting van de lokale omroepen die past bij de rest van het publieke mediabestel. Daarom ligt het voor de hand om ook de lokale omroepen onder de WNT te brengen. De landelijke en regionale publieke omroepen, de NPO en de RPO vallen daar al onder.

Op grond van de *Regeling normering topinkomens OCW-sectoren* gelden sinds 2021 verlaagde bezoldigingsmaxima voor de kleinere landelijke publieke omroepen en voor regionale publieke omroepen.[29] Ik wil de topfunctionarissen van de lokale publieke omroepen en de NLPO ook onder deze regeling brengen. Daarom heb ik onderzoeksbureau Panteia/AWVN eerder dit jaar gevraagd hoe dat het beste kan. Panteia/AWVN heeft geadviseerd om voor de lokale omroepen een nieuwe (verlaagde) bezoldigingsklasse AA te creëren onder de huidige laagste klasse A. Het onderzoeksrapport van Panteia/AWVN treft u aan als bijlage bij deze brief. Ik neem dit advies over. De nieuwe klasse AA voor lokale publieke omroepen treedt in werking per 1 januari 2028, gelijktijdig

[25] Kamerstukken II, 2025/26, 36917, nr. 41.
[26] Kamerstukken II 2025/26, 36917, nr. 30.
[27] Kamerstukken II 2025/26, 36917, nr. 42.
[28] Kamerstukken II 2025/26, 36917, nr. 32.
[29] Kamerstukken II 2019/20, 32 827, nr. 200.

met de start van het nieuwe stelsel. Ik hecht eraan te benadrukken dat de nieuwe klasse AA een bezoldigingsmaximum bevat. Daarnaast geldt dat op grond van artikel 2.142a, eerste lid van de Mediawet 2008 een lokale publieke omroep zijn bestuurlijke organisatie sober en doelmatig moet inrichten. Het Commissariaat houdt hier toezicht op. Met het oog op dit wettelijk vereiste ga ik ervan uit dat de salarissen binnen lokale omroepen proportioneel zijn, en passend binnen de omvang en begroting van de lokale omroep.

Ik heb met bovenstaande uitvoering gegeven aan deze motie.

De motie Oualhadj c.s. over verkennen aanpassing aanwijzingsperiode
De motie Oualhadj c.s. verzoekt de regering te verkennen of de aanwijzingsperiode van regionale en lokale publieke omroepen kan worden verlengd van vijf naar tien jaar. Ook vraagt de motie de mogelijke gevolgen in kaart te brengen en de Kamer hierover te informeren.[30] Ik zal dit onderwerp betrekken bij de eerste analyse van de doeltreffendheid van de wet en eventuele knelpunten bij de uitvoering, waarvan ik de resultaten op basis van de onderstaande motie-Straus binnen drie jaar na de start van het nieuwe stelsel met uw Kamer wil delen.

De motie Roovers-Van Apeldoorn over inspannen zachte landing
De motie van de leden Roovers en Van Apeldoorn verzoekt de regering, mocht het feitelijke resultaat van de verdeelsleutel ertoe leiden dat verschillende omgevingsdichtheden leiden tot ongewenste en een onwerkbare verdeling van de middelen, zich in te spannen voor een zachte landing.[31] Ook verzoekt de motie de regering een mogelijkheid te onderzoeken om deze onredelijke verschillen te corrigeren in 2028. Ik betrek de uitvoering van deze motie bij de uitvoering van de motie van de leden Mohandis en Oualhadj over de bekostiging van lokale publieke omroepen. Ik informeer de Tweede Kamer hierover voor het eerst in de volgende mediabegrotingsbrief, eind 2027. De aanwijzingsprocedure is dan naar verwachting zo goed als afgerond. Er is dan ook een eerste beeld van de bekostiging van de lokale omroepen vanaf 1 januari 2028.

De motie Straus over na drie jaar eerste analyse doeltreffendheid
De motie van het lid Straus verzoekt de regering om na drie jaar de op dat moment beschikbare relevante onderzoeksresultaten en informatiebronnen in samenhang te analyseren en de Kamer hierover te rapporteren, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op de eerste indicaties van de doeltreffendheid
van de wet en eventuele knelpunten bij de uitvoering.[32] Ik informeer de Tweede Kamer binnen drie jaar na de start van het nieuwe stelsel per 1 januari 2028 over bovenstaande zaken.

4.3 Financiering NLPO-organisatie

Vanuit mijn stelselverantwoordelijkheid voor de lokale publieke omroepen bekostig ik de NLPO in 2027 met € 2,0 miljoen. De NLPO fungeert als het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroepen in Nederland. Daarnaast voert de NLPO collectieve taken uit die zorgen voor een beter functionerende lokale omroepsector en die een structurele bijdrage leveren aan de kwaliteit en continuïteit van de lokale publieke omroepen. Het richt zich op onder meer governance en toezicht, journalistiek leiderschap, redactionele kwaliteit, personeels- en vrijwilligersbeleid, financiën en verantwoording en gegevensbescherming.

Door het aanwijzen van de NLPO als wettelijk samenwerkings- en coördinatieorgaan heeft zij een steviger takenpakket gekregen. Zo moet zij op basis van haar concessiebeleidsplan een prestatieovereenkomst sluiten voor 2028-2032. Ook organiseert de NLPO stelselstandaarden, werkwijzen en voorzieningen die nodig zijn voor een samenhangende en doelmatige uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau. Daarnaast adviseert zij in 2027 voor het eerst over de aanvragen in het kader van de hierboven genoemde aanwijzingsprocedure lokale publieke omroepen.

4.4 Samenwerking lokale, regionale en landelijke publieke omroepen

[30] Kamerstukken II 2025/26, 36917, nr. 33.
[31] Kamerstukken I, 2026/27, 36917, H.
[32] Kamerstukken I, 2026/27, 36917, L.

De lokale journalistiek wordt beter en professioneler als landelijke, regionale en lokale publieke omroepen samenwerken. In de afgelopen jaren zijn er daarom verschillende projecten en pilots gefinancierd om samenwerking tussen publieke omroepen te stimuleren.

Bureau Regio, de gezamenlijke nieuwsdesk van de 13 regionale publieke omroepen en de NOS, is een succesvol voorbeeld voor het project Bureaus Lokaal geweest. In het project Bureaus lokaal werken RPO, NLPO en NOS samen aan de oprichting van een aantal ‘proeftuinen’. Deze proeftuinen bevorderen samenwerking tussen lokale en regionale omroepen, vergelijkbaar met Bureau Regio. Elk bureau lokaal omvat een 0,5 fte-functie die met name de samenwerking tussen lokale en regionale omroepen faciliteert en optimaliseert en er zijn werkgroepen op het gebied van techniek, HR, onderzoek en samenwerking.

Eind 2026 sluiten de NOS, RPO en NLPO dat samenwerkingsproject af. Daarmee is de basis gelegd voor verdere samenwerking en contentuitwisseling tussen lokale, regionale en landelijke omroepen. Vanaf 2027 nemen de NOS, de RPO, de NLPO en de deelnemende omroepen de geoogste resultaten van de investeringen op in hun reguliere werk.

De RPO en de NLPO verbeteren bovendien gezamenlijk de opleidingen en trainingen voor medewerkers van lokale en regionale publieke omroepen. Zo verhogen zij journalistieke vaardigheden en professionaliteit.

De NLPO werkt verder aan de Lokale Omroep Exchange. Via dit platform kunnen lokale omroepen content delen en hergebruiken, en waar nodig hun journalistieke planning op elkaar afstemmen. Ook moet de Exchange het voor lokale omroepen makkelijker maken om samen te werken met regionale en landelijke omroepen, zoals bij uitwisseling en coproductie. Lokale omroepen kunnen via de Exchange ook zelf aanbod beschikbaar stellen voor zulke samenwerking.

5. Journalistiek

5.1 Inleiding

In het afgelopen jaar meldde PersVeilig opnieuw een stijging van het aantal meldingen in 2025 en schreef het Commissariaat voor de Media in het Digital News Report 2026 dat de interesse en het vertrouwen in nieuws is gedaald. Dit is het zorgelijk voor democratische functie van de journalistiek en laat zien dat inzet op journalistiek terrein noodzakelijk blijft. In deze brief geef ik een korte terugblik op de werkzaamheden van de journalistieke fondsen en de uitkomsten van de evaluatie van de inzet van de middelen voor het stimuleren van onderzoeksjournalistiek. Daarna bespreek ik de ontwikkelingen rond mediawijsheid en de opvolging van het WRR-rapport Aandacht voor Media. Vervolgens komt de veiligheid van journalisten aan bod. Tot slot ga ik in op de journalistieke verkenning in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

5.2 Terugblik fondsen

De journalistieke fondsen, het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten (hierna: FBJP) en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (hierna: SvdJ), dragen ieder vanuit hun eigen rol bij aan een sterke, onafhankelijke en toekomstbestendige journalistieke sector.

Het FBJP ondersteunt journalisten bij diepgravende en tijdrovende projecten en bij hun professionele ontwikkeling. Dat doet het met projectsubsidies, ontwikkelbeurzen en begeleiding. Ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk heeft het FBJP een subsidieregeling. Daar helpt het fonds bovendien het journalistieke netwerk te versterken.

Het SvdJ richt zich op het versterken van de kwaliteit, onafhankelijkheid en toekomstbestendigheid van de journalistieke sector. Met subsidie- en begeleidingsprogramma’s stimuleert het SvdJ innovatie, samenwerking en ontwikkeling van onderzoeksjournalistiek. Er is specifieke aandacht voor financiële verduurzaming van onderzoeksjournalistiek binnen journalistieke organisaties en praktijkgericht onderzoek naar ontwikkelingen binnen de journalistiek. Onderzoek vormt een belangrijk onderdeel van het SvdJ nu het fonds zich naast de bestaande activiteiten ontwikkelt tot kenniscentrum.

5.3 Evaluatie middelen onderzoeksjournalistiek 2018 – 2024

Sinds 2018 stelt de regering, via het ministerie van OCW, structureel financiële middelen beschikbaar voor onderzoeksjournalistiek. Dit naar aanleiding van verschillende onderzoeken naar de staat en behoeften van de journalistieke sector. Er werd geconstateerd dat onderzoeksjournalistiek onder druk staat en kwetsbaar is. Vanwege het publieke belang van journalistiek is structureel financiering beschikbaar gesteld om de (journalistieke) sector te ondersteunen en te versterken. De financiering wordt door de journalistieke fondsen verstrekt.

Monitoring en evaluatie zijn belangrijke onderdelen van de subsidieregelingen en programma's voor beide fondsen en voor OCW. Het is waardevol om te meten in hoeverre de financiële middelen doelmatig en doeltreffend worden besteed en om meer over de impact van de middelen op de journalistieke sector te weten te komen. Sinds 2018 zijn er structureel middelen voor het stimuleren van onderzoeksjournalistiek. De onderzoeksjournalistiek staat onder druk door marktfalen (de kosten wegen niet op tegen de baten), afnemende redactionele capaciteit en de kwetsbaarheid van lokale en regionale journalistiek. Ook is er weinig tijd en geld voor diepgravend onderzoek.

Afgelopen jaar heeft DSP-groep, in opdracht van OCW, het onderzoek naar de besteding van de middelen onderzoeksjournalistiek periode 2018 – 2024 opgeleverd. Dit rapport deel ik als bijlage met de Eerste en Tweede Kamer. Hieronder staan de belangrijkste conclusies en aanbevelingen.

De evaluatie laat zien dat subsidies bijdragen aan diepgaand onderzoek, professionele ontwikkeling, samenwerking en versterking van redacties en organisaties. Met name freelancers, startende journalisten en lokale en regionale media profiteren hiervan. Ook zijn de internationale reputatie en de samenwerkingspositie van de Nederlandse onderzoeksjournalistiek versterkt. De maatschappelijke impact van subsidies is moeilijk rechtstreeks vast te stellen maar het is aannemelijk dat het effect heeft. De middelen verbeteren de kwetsbare arbeidsmarktpositie van journalisten minder dan gewenst. Ook blijken grotere, gevestigde organisaties subsidies doorgaans beter in te kunnen zetten voor structurele versterking dan kleinere organisaties. Kleine organisaties ondervinden hierin eerder belemmeringen gelet op de administratieve lasten, beperkte capaciteit en onzekerheid over mogelijke vervolgfinanciering.

Over het geheel genomen zijn de middelen doelmatig en doeltreffend ingezet en zijn de subsidiedoelen grotendeels gerealiseerd. Dat geldt vooral voor productiesubsidies, beurzen en ontwikkeltrajecten. Daar is het verband tussen geld en resultaat duidelijker dan bij regelingen voor organisaties en programma's, waarvan de effecten pas op lange termijn zichtbaar worden. Veel regelingen worden volledig benut en hebben een groot bereik.

Beide fondsen zijn naast subsidieverstrekker steeds meer kennisplatform, begeleider en verbinder geworden. Deze ontwikkeling sluit aan bij de behoeften in de sector, maar vraagt om heldere taakafbakening en goede onderlinge afstemming.

De belangrijkste aanbeveling is om de afstemming tussen de regelingen van het FBJP en het SvdJ te versterken. Beide fondsen vervullen complementaire rollen: waar het FBJP de journalist ondersteunt, richt het SvdJ zich op de journalistieke infrastructuur. De opgave ligt niet zozeer in uitbreiding van het instrumentarium, maar in een goede balans tussen de verschillende vormen van ondersteuning en een betere aansluiting op de ontwikkelfasen van journalistiek in de sector.

DSP-groep concludeert dat onderzoeksjournalistiek kostbaar en beperkt rendabel is, terwijl de democratische waarde ervan groot is. Daarom blijft publieke ondersteuning ook in de toekomst nodig. Ik blijf met beide fondsen in gesprek over de uitkomsten van het onderzoeksrapport en de opvolging die er gezamenlijk aan gegeven kan worden.

5.4 Mediawijsheid

Het bevorderen van mediawijsheid is een brede opgave, waarbij er voor meerdere departementen deelopgaves gelden. OCW werkt daarom samen met verschillende andere ministeries om de mediawijsheid in de samenleving te bevorderen. Een voorbeeld hiervan is de nauwe samenwerking

met het ministerie van EZK bij de totstandkoming van de EU KIDS Act. Dit voorstel voor een verordening wordt momenteel in Brussel behandeld door de Raad van de Europese Unie. Belangrijkste beleidsinstrument is het ondersteunen van het Netwerk Mediawijsheid. Netwerk Mediawijsheid werkt aan het versterken van mediawijsheid in de samenleving, met de missie “iedereen mediawijs”. Het Netwerk bestaat uit vijf kernpartners en meer dan 1.000 netwerkpartners.

In zijn meerjarenbeleidsplan noemt het Netwerk vier maatschappelijke opgaven: (1) plezier, grip en profijt bij een leven in media, (2) digitale balans, (3) samen sociaal online en (4) weerbaarheid tegen desinformatie.[33] Deze opgaven blijven tot en met 2028 het kader voor de activiteiten van het Netwerk. Het Netwerk zorgt voor kennisontwikkeling en kennisdeling. Daarnaast zet het Netwerk zich in voor meer samenwerking tussen de netwerkpartners om de slagkracht en impact van die organisaties te vergroten. Zo worden resultaten bereikt die de organisaties afzonderlijk niet zouden kunnen behalen.

Het Netwerk is ook nauw betrokken bij beleid van andere ministeries. Zo werkt het Netwerk Digitale Balans, onderdeel van Netwerk Mediawijsheid, mee aan de invoering van de VWS-richtlijn voor gezond en verantwoord scherm- en sociale mediagebruik. Ook werkt het mee aan de website jouwkindonline.nl, die hoort bij de BZK-campagne over mediaopvoeding.[34]

Week van de Mediawijsheid
De Week van de Mediawijsheid stond dit jaar voor de derde en laatste keer in het teken van digitale balans. Van 6 tot en met 13 november vonden er in het hele land meer dan 200 activiteiten plaats rond het thema mediawijsheid en ‘Gezond met je scherm’.

In het funderend onderwijs speelden weer veel leerlingen de serious game MediaMasters. Het bereik is hoog: de helft van de leerlingen in groep 7 en 8 doet jaarlijks mee. Inmiddels is de doelgroep van deze interactieve spelweek ook uitgebreid naar de groepen 5 en 6 (waar een kwart van de leerlingen meedoet) en het gespecialiseerd onderwijs. De netwerkpartners en jongeren worden nadrukkelijk betrokken bij het vormgeven van dit spel.

De Week van de Mediawijsheid wordt ook volgend jaar voortgezet. Het thema wordt nog uitgewerkt.

Isdatechtzo.nl
Isdatechtzo.nl is een publiekswebsite waarop uitleg wordt gegeven over de mechanismes van desinformatie. Hoe desinformatie werkt en hoe dat meningsvorming kan beïnvloeden wordt laagdrempelig uitgelegd, met hulp van experts. Het laatste jaar was er extra aandacht voor de impact van medische desinformatie. Het doel van de website is om mensen in staat te stellen zelf betrouwbare informatie te vinden en zo een gegronde mening te vormen.

De laatste jaren heeft het ministerie van BZK de website en het project gefinancierd, als onderdeel van de rijksbrede strategie voor de effectieve aanpak van desinformatie. Sinds 2026 financiert OCW de website, als onderdeel van de basisbekostiging van Netwerk Mediawijsheid.

Nieuwswijsheid
Nieuwswijsheid ligt in het verlengde van weerbaarheid tegen desinformatie. Het is belangrijk te investeren in een nieuwswijze samenleving. Daarin sluiten media aan bij wat burgers nodig hebben, en betrekken zij burgers actief bij hun werk. Veel kennis hierover is opgedaan binnen het project DichterBijNieuws.[35]

In 2027 krijgt een deel van de activiteiten van DichterBijNieuws een doorstart. Zo gaat de Week van het Nieuws verder. Daarin gaan redacties in gesprek met nieuwsgebruikers om de band tussen pers en publiek te onderzoeken en waar mogelijk te versterken.

---

[33] Zie website Netwerk Mediawijsheid: https://netwerkmediawijsheid.nl/koersplaat-en-meerjarenplan-netwerk-mediawijsheid-2024-2028/.

[34] Kamerstukken II 2026-27, Nummer:2026Z20985**:** Strategie online kinderrechten | Tweede Kamer der Staten-Generaal

[35] Zie de website www.dichterbijnieuws.nl voor een overzicht van de activiteiten en de opbrengsten uit dit, inmiddels afgeronde, project.

*5.5 WRR-rapport '*Aandacht voor Media*'*

Vorig jaar heeft mijn voorganger de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop het vorige kabinet invulling gaf aan de aanbevelingen uit het WRR-rapport Aandacht voor Media (2024).[36] Dit kabinet bouwt daarop voort met een integraal mediabeleid. Dat beleid moet de hele mediasector versterken en sluit aan op het technologiebeleid.

Eind vorig jaar stuurde Stichting Democratie en Media een brief aan informateur Buma, ondertekend door de hele mediasector.[37] Naar aanleiding daarvan ben ik met deze mediacoalitie in gesprek gegaan. Dit doe ik samen met de staatssecretaris van Digitale Economie en Soevereiniteit. Doel is om tot een reeks afspraken en een werkagenda te komen, gericht op het versterken van de journalistieke functie van de media en het verminderen van de (technologische) afhankelijkheid van big tech.

Ik ben voornemens om de eerste ronde gesprekken over een gezamenlijke actieagenda voor het einde van dit jaar af te ronden en afspraken vast te leggen in een Mediapact, waarin zowel de sectorpartijen als dit kabinet zich committeren aan deze doelstellingen. De gesprekken zullen we de komende jaren vervolgen.
Eerder is de Tweede Kamer toegezegd dat na de zomer van 2026 beleidsopties zouden volgen om de aanbevelingen van de WRR uit te voeren. Die overlappen sterk met het integrale mediabeleid en het Mediapact. Daarom kies ik ervoor de plannen in samenhang te presenteren.

De aanbevelingen van de WRR worden uitgewerkt in drie beleidslijnen die hieronder kort worden toegelicht.

De eerste beleidslijn richt zich op grote platformen en big tech. De opkomst van grote platformen en big tech hebben ervoor gezorgd dat het medialandschap ingrijpend is veranderd. Vanuit de mediasector klinkt een luide oproep om deze spelers strikter te reguleren. Eén van de aanbevelingen van de WRR is om Europese wet- en regelgeving te concretiseren en het toezicht op de naleving te versterken. Ook wordt het prominentiebeleid verder vorm gegeven, ook online. Over dat beleid heb ik u eerder geïnformeerd in de brief over de internetconsultatie van het wetsvoorstel voor de hervorming van de landelijke publieke .[38]
De tweede beleidslijn zet de gebruiker van media centraal. Beleid gericht op de mediagebruiker heeft als doel om mensen beter in staat te stellen journalistiek aanbod te beoordelen op betrouwbaarheid, het vertrouwen van mensen in het nieuws te vergroten en minderjarigen te beschermen in de online omgeving.

De laatste beleidslijn richt zich op het versterken van de Nederlandse mediasector. Hierbij is het onderscheid tussen publieke en private media van belang. Voor publieke media geldt dat deze kunnen worden versterken door onder andere de stelselherzieningen op landelijk en lokaal niveau. Private media kunnen door de overheid worden ondersteund voor projecten die anders niet op de markt tot stand zouden komen. Binnen deze beleidslijn wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om publiek-private samenwerkingen te stimuleren.

De Tweede Kamer wordt hierover in begin 2027 verder geïnformeerd in een aparte brief

5.6 PersVeilig en veiligheid van journalisten

Journalisten zouden altijd vrij en veilig hun beroep moeten kunnen uitoefenen. Helaas is dit niet altijd het geval. PersVeilig verzamelt meldingen van incidenten die raken aan de veiligheid van journalisten en helpt bij het doen van aangifte. Helaas lijkt het aantal meldingen van bedreiging of geweld tegen journalisten in 2026 opnieuw iets toe te nemen. De volledige cijfers over 2026 worden in januari 2027 gepubliceerd.

[36] Zie hiervoor https://www.wrr.nl/documenten/2024/10/03/aandacht-voor-media
[37] Gepubliceerd op 18 november 2025 https://sdm.nl/artikel/brief-aan-de-informateur-namens-de-nederlandse-mediasector/
[38] Kamerstukken II 2025/26, 32827, nr. 382.

Het Openbaar Ministerie heeft bekendgemaakt dat geweld tegen journalisten vanaf 1 oktober 2026 zwaarder zal worden bestraft. Uitgangspunt van de herziene richtlijn is dat bij fysiek geweld tegen journalisten het OM voortaan een onvoorwaardelijke gevangenisstraf eist. De verdachte moet hiervoor altijd voor de rechter verschijnen. Het OM geeft aan dat een geldboete of taakstraf geen passende straf is gezien de maatschappelijke impact van geweld tegen journalisten.

Uit onderzoek van PersVeilig en Ipsos uit 2026 blijkt dat ruim de helft (56 procent) van de journalisten juridische druk meemaakt tijdens hun werkzaamheden. Vrijwel alle hoofdredacties (94 procent) gaven aan ooit een dreigende brief, mededeling of telefoontje te hebben ontvangen waarin met juridische stappen is gedreigd.

Afgelopen zomer is de implementatie van de anti-SLAPP-richtlijn[39] afgerond. De richtlijn moet journalisten en mensenrechtenverdedigers beter beschermen tegen kennelijk ongegronde rechtszaken en misbruik van procesrecht. Zulke procedures zijn bedoeld om hen uit het publieke debat te weren of hun deelname te beperken.

5.7 Caribisch deel van het Koninkrijk

Twee jaar geleden is na aanleiding van een werkbezoek van de voormalig staatssecretaris van OCW aan het Caribisch gedeelte van het Koninkrijk een opdracht uitgezet om de journalistieke sector in kaart te brengen en zo mogelijk te versterken. Daartoe is via OCW in samenwerking met de Rijksdienst Caribisch Nederland een onafhankelijke journalistieke verkenner aangesteld. De verkenner heeft de wensen, behoeften, uitdagingen en kansen voor journalisten en de journalistieke sector in het Caribische gedeelte van het Koninkrijk onderzocht. Op basis van onderzoek en als intermediair tussen lokale journalisten, beleidsmakers en andere stakeholders stelt de verkenner een advies op om de (lokale) journalistiek te versterken.
Het advies gaat in op vijf onderwerpen: professionele ontwikkeling en training, mediaonderwijs, accreditatie en zichtbaarheid, verenigingsvorming en financiering. Lokale journalisten en andere stakeholders zijn betrokken bij de verkenning.

Het advies van de verkenner richt zich op de BES- en CAS-eilanden waarbij voor de CAS-eilanden rekening wordt gehouden met de eigenstandige positie als land binnen het Koninkrijk. Ik verwacht het adviesrapport voor het eind van het jaar te ontvangen. Op basis van het rapport zal in overleg met (lokale) partijen in zowel het Caribisch deel van het Koninkrijk als Europees Nederland worden nagegaan welke vervolgstappen nodig en mogelijk zijn.

6. Overig

6.1 Publiek-private samenwerking

Samenwerking NPO, RTL en Talpa
Zoals toegezegd in het wetgevingsoverleg media van 26 januari 2026, en herhaald in het commissiedebat landelijke publieke omroep van 24 september 2026, geef ik u hierbij een nieuwe stand van zaken.[40]

In navolging van het notaoverleg media op 14 april 2025 is de motie Mohandis-Paternotte aangenomen, waarin de regering wordt opgeroepen om samen met de NPO, RTL en Talpa met concrete voorstellen te komen voor publiek-private samenwerking.[41] In de vorige mediabegrotingsbrief heeft mijn voorganger aangegeven dat (onder leiding van OCW) gesprekken hebben plaatsgevonden met de NPO, RTL en Talpa over publiek-private samenwerking in de mediasector. Dat leidde tot een actieagenda. Daarin staan onder meer proefprojecten voor coproductie en non-exclusieve distributie van content, de doorontwikkeling van NLZiet, sportrechten en de uitwisseling van programmafragmenten.

In de zomer van 2026 kwamen de partijen opnieuw bijeen in Den Haag. Naast de NPO, RTL, Talpa en OCW was ditmaal ook de NOS aanwezig. De actieagenda vormde het uitgangspunt. De partijen

[39] SLAPP is de afkorting van Strategic Lawsuit Against Public Participation
[40] TZ202601-086.
[41] Kamerstukken II, 2024-2025, 32 827, nr. 339.

bespraken lopende samenwerkingen, behaalde successen en mogelijke nieuwe terreinen voor samenwerking. Zoals ook eerder aangegeven faciliteer ik graag het goede gesprek over publiek-private samenwerking maar het is uiteindelijk aan partijen zelf om die samenwerking vorm te geven. Daar waar mogelijk regelgeving in de weg staat, is een rol voor mij weggelegd om eventuele belemmeringen weg te nemen. Het medialandschap verandert. Mediagebruik verschuift versneld richting on demand en vindt plaats in nieuwe ecosystemen. Publiek-private samenwerking biedt de publieke omroep de mogelijkheid om haar bereik te verbreden.

Een succesvol voorbeeld op het gebied van sport is de samenwerking tussen de NOS en Talpa bij het WK-voetbal van 2026. De NOS gaf Talpa een sublicentie op de uitzendrechten voor samenvattingen van wedstrijden. Talpa kon die beelden zo in verschillende programma's gebruiken. Daardoor kwam het WK breder in beeld. Bij de Olympische Spelen onderhandelen partijen al langer gezamenlijk over de rechten. In Nederland worden de uitzendrechten verdeeld tussen de NOS en Eurosport/HBO Max.

Sinds 20 april 2026 biedt NLZiet ook radio aan. Deze uitbreiding is tot stand gekomen in samenwerking met Radioplayer Nederland en omvat meer dan 70 (publieke en commerciële) radiozenders. Deze samenwerking vergroot de vindbaarheid van radio voor het Nederlandse publiek.

Deze voorbeelden laten zien dat publieke en private partijen goed kunnen samenwerken, zowel bij content(rechten) als bij distributie, en ook bij audio. Het lid Van der Maas vroeg tijdens het commissiedebat landelijke publieke omroep op 24 september 2026 naar de mogelijkheden om commerciële content te plaatsen op NPO Luister. Commerciële makers van podcasts kunnen reeds in samenwerking met een publieke omroep podcasts produceren die vervolgens op de kanalen van de publieke omroep geplaatst kunnen worden. Op aanbodkanalen van de publieke omroep kan echter alleen aanbod worden geplaatst waarvan een omroep met een erkenning de afzender is. Het is wel mogelijk om bijvoorbeeld de radiokanalen van de publieke omroep te bundelen met kanalen van commerciële zenders en vervolgens gezamenlijk te distribueren, zoals het voorbeeld van NLZiet en Radioplayer Nederland laat zien.

Ook op het gebied van AI wordt samengewerkt. NPO, DPG Media, Mediahuis en Talpa hebben samen met Media Campus NL richtlijnen opgesteld voor transparantie over het gebruik van AI in beeld-, audio- en videocontent. De richtlijnen maken duidelijk wanneer AI-content als deepfake kan worden aangemerkt, welk AI-logo moet worden gebruikt en wanneer een AI-logo of AI-audioboodschap nodig is.

Ook is onderzocht hoe de NPO, RTL en Talpa programmafragmenten uitwisselen. De partijen ervaren daarbij geen belemmeringen. Er is een levendige markt waarin fragmenten tegen marktconforme tarieven worden uitgewisseld.

Tot slot kom ik op deze plaats nog terug op de toezegging gedaan in het commissiedebat landelijke publieke omroep op 24 september 2026.[42] Toegezegd werd om te onderzoeken wat het zou betekenen om publiek-private samenwerking vast te leggen in de Mediawet. Ik ben op dit moment bezig om de consultatiereacties op het wetsvoorstel voor de hervorming van de landelijke publieke omroep te verwerken. In een aantal van deze reacties wordt ook de oproep gedaan om publiek-private samenwerking onderdeel te maken van de publieke mediaopdracht. Ik wil dit onderwerp in zijn geheel bezien en zal op dit punt terugkomen in de definitieve versie van het wetsvoorstel.

Samenwerking publieke omroep met streamingdiensten
Ook noem ik op deze plaats de motie Mohandis over samenwerking met streamingdiensten, aangenomen in navolging van het wetgevingsoverleg media van 26 januari 2026.[43] Die motie vraagt de regering om samen met de NPO, de publieke omroepen en streamingdiensten tot coproducties en samenwerking te komen, zoals in andere landen al gebeurt.

[42] TZ202610-067.
[43] Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800-VIII, nr. 55.

Hierover lopen inmiddels gesprekken. Mijn ministerie heeft brancheorganisatie Streamingdiensten Nederland uitgenodigd om samen met de NPO en publieke omroepen de mogelijkheden van publiek-private samenwerking te verkennen. Een goed voorbeeld van samenwerking tussen een streamingdienst en de publieke omroep is het programma 'Wolven'. BNNVARA ontwikkelde dit psychologische spelprogramma samen met Disney+. Disney+ draagt bij aan de financiering en deelt in ruil daarvoor in de rechten.

Het bovenstaande laat zien dat het onderwerp publiek-private samenwerking volop in beweging is. Na een aftastend begin zijn de partijen positief over de resultaten. Zij willen graag nieuwe vormen van samenwerking verkennen. Begin volgend jaar zal ik in het kader van mijn inzet op integraal mediabeleid ook terugkomen op publiek-private samenwerking in het lokale en regionale domein.

Samenwerking tussen private mediabedrijven
Tot slot wijs ik u op een ontwikkeling in de samenwerking tussen private mediabedrijven. Eind augustus 2026 hebben Talpa en Netflix een officiële samenwerking aangekondigd waardoor meer dan 300 afleveringen van populaire SBS6-programma's via Netflix te zien zullen zijn. Talpa wil hiermee een breder en jonger publiek bereiken, terwijl Netflix zijn aanbod aan Nederlandse non-fictiecontent kan uitbreiden.

6.2 Motie Oostenbrink en Speelfilmconvenant

In het bredere kader van publiek-private samenwerking is ook de motie Oostenbrink van belang.[44] Die vraagt de regering om bij de uitwerking van het wetsvoorstel voor de hervorming van de landelijke publieke omroep te focussen op het behoud van kwalitatief hoogwaardige Nederlandse producties. Dat vraagt aandacht nu kapitaalkrachtige internationale media-aanbieders en big tech een grote rol spelen.

Ik onderken dat in de huidige tijd, met een groot aanbod van internationale spelers, de productie en zichtbaarheid van kwalitatief hoogwaardig Nederlands aanbod op de landelijke publieke omroep belangrijk is.

De hervorming van de landelijke publieke omroep moet leiden tot een efficiëntere en slagvaardigere omroep. Daarin zijn de rollen en taken duidelijk verdeeld: tussen de omroepen onderling, en tussen de omroepen en de NPO. Omroepen spreken vooraf af wie welk type aanbod maakt. Dat maakt het programmeren minder bureaucratisch. Er gaat dan meer tijd en geld naar minder programmavoorstellen. Dit kan de kwaliteit van de Nederlandse producties verhogen, zeker in combinatie met publiek-private samenwerking.

Ook het behoud van het NPO-fonds is hierbij van belang. Dit fonds speelt een grote rol bij talentontwikkeling en bij het maken van kwalitatief hoogwaardige dramaseries, documentaires en nieuwe mediaproducties. Daarbij wordt gewerkt met onafhankelijke adviescommissies. De NPO reserveert hiervoor jaarlijks € 19,45 miljoen, dat via verschillende regelingen wordt toegekend.

Daarnaast kan in dit verband het belang van het Coproductiefonds Binnenlandse Omroep (CoBO) genoemd worden. Dit fonds stimuleert coproducties van films en documentaires, die gemaakt worden door publieke omroepen onderling of in samenwerking met onafhankelijke producenten.

Voor het behoud van kwalitatief hoogwaardig Nederlands aanbod op de publieke omroep is tot slot het zogenoemde 'Speelfilmconvenant' van belang. Het convenant moet de financiering en zichtbaarheid van Nederlandse speelfilms bevorderen. Sinds 2010 sluiten de NPO, de Nederlandse Audiovisuele Producenten Alliantie (NAPA) en de Vereniging van Nederlandse Contentproducenten (NCP) zo'n convenant. Het huidige convenant geldt sinds 2022 en loopt eind 2026 af. De partijen praten nu over een nieuw convenant vanaf 2027. Ik heb er vertrouwen in dat dit convenant tot stand komt.

6.3 Toezegging kindermarketing

[44] Kamerstukken II, 2024-2025, 32 827, nr. 364.

Tijdens het wetgevingsoverleg over de Mediabegroting 2026 op 26 januari 2026 vroeg de CDA-fractie naar kindermarketing. Mijn voorganger zegde toen toe in deze brief terug te komen op wat er in de Mediawet mogelijk is en wat de gevolgen daarvan zijn.[45] Eind februari 2026 is het kabinet-Jetten aangetreden. In het coalitieakkoord is opgenomen dat de regels over kindermarketing aangescherpt zullen worden.[46]

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is de eerstverantwoordelijke voor dit onderwerp. Tijdens het commissiedebat Leefstijlpreventie op 23 april 2026 heeft zij bevestigd dat zij aan een wetsvoorstel werkt. Het wetsvoorstel is nog in de ontwerpfase en valt onder een andere minister. Daarom kan ik er nu geen onderdelen uitlichten. Bovendien worden nieuwe wetsvoorstellen volgens vast kabinetsbeleid eerst voorgelegd in een openbare internetconsultatie.

Tot slot

Met deze brief heb ik de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd over de uitwerking van artikel 15 uit de OCW-begroting 2027 en de stand van het mediabeleid. Ik kijk uit naar de bespreking ervan met de Tweede Kamer.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Rianne Letschert

[45] TZ202601-092.
[46] Coalitieakkoord tussen D66, VVD en CDA, *Aan de slag: Bouwen aan een beter Nederland,* pag. 53.